

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobce: J. M.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze 2, ul. Na Poříčním právu č. p. 376/1, PSČ 120 00, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/10130/13/9S-ÚSK,

t a k t o :

- I.** Žaloba se **z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem v zákonem stanovené lhůtě domáhal přezkoumání zákonnosti a následného zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 2. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/10130/13/9S-ÚSK, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka Ústí nad Labem, Kontaktní pracoviště Chomutov ze dne 12. 3. 2013, č. j. MPSV-UP/410684/13/AIS-SSL, jímž byl zamítnut žalobcův návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči na vyšší stupeň a rozhodnuto o tom, že žalobci bude od prosince 2012 nadále poskytován příspěvek na péči v původní výši 8.000,-Kč měsíčně, neboť byl nadále uznán osobou závislou ve III. stupni – těžká závislost. Současně se žalobce domáhal, aby soud žalované uložil povinnost nahradit mu náklady předmětného soudního řízení.

V žalobě namítl, že v žalobou napadené rozhodnutí se žalovaný v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), se žalovaný nedostatečně vypořádává s jím vznesenými námitkami a závěry jím předložených odborných lékařských nálezů. V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí není uvedeno, proč posudková komise považuje závěry jím předložených odborných lékařských nálezů za ne zcela objektivní a naproti tomu se opírá bez bližšího vysvětlení jen o prvoinstanční rozhodnutí a o posudek o invaliditě vypracovaný Okresní správou sociálního zabezpečení Chomutov. Žalovaným tak byly opomenuty ve veliké míře základní důkazní prostředky, které popisují žalobcovy schopnosti zvládat úkony základních

životních potřeb v jeho přirozeném sociálním prostředí, čímž je popřen smysl ust. § 2 odst. 3 správního řádu. Dle názoru žalobce žalovaný nezjistil skutkový stav v takovém rozsahu, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, když v případě žalobce žalovaný jen potvrdil svůj subjektivní názor.

Žalovaný konstatoval v žalobou napadeném rozhodnutí, že žalobce trpí mukopolysacharidózou typu IV. A s těžkými deformacemi kloubů horních a dolních končetin a těžkou kyfoslíozou s tím, že jsou u něj přítomny i osteoporóza a hypermetropie dobře kompenzovaná dioptrickými brýlemi, smíšená inkontinence a že prodělal operaci pravého kyčelního a kolenního kloubu v roce 2004. Vedle toho žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uzavřel, že žalobce potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání 8 úkonů základních životních potřeb, a to: mobility, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny, výkonu fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, s čímž žalobce naprosto souhlasí a nikterak nepolemizuje. Žalobce ovšem nesouhlasí se závěrem žalovaného o tom, že žalobce naproti tomu sám zvládá základní životní potřebu v podobě komunikace. Ve vztahu k údajnému zvládání samostatné komunikace žalobce uvedl, že písemnou komunikaci zvládá jen prostřednictvím dotykového počítače, což dle jeho názoru v běžném životě a styku se třetími osobami není standardně dostupný facilitátor, jak má na mysli vyhláška č. 505/2006 Sb., k provedení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“). Ovšem v případech písemné komunikace s úřady, lékaři či jinými subjekty, kdy se nejčastěji využívají již předem stanovené tiskopisy, žalobce není schopen je samostatně je vyplnit. Mimo svůj domov tak žalobce dle svého přesvědčení není schopen písemné komunikace. Žalovaný přitom nezohlednil skutečnost, že přirozené sociální prostředí nezahrnuje toliko vlastní domov, ale i ostatní prostředí, ve kterém se běžně jedinec vyskytuje. Dle žalobce posudková komise v rozporu s ust. § 2 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. toliko konstatovala, že žalobce je schopen samostatné komunikace, aniž by její zvládání prokázala.

Dále žalobce má za to, že vedle komunikace nezvládá ani základní životní potřebu v podobě péče o zdraví s ohledem na to, že jím předložené lékařské nálezy nepochybným způsobem prokazují jeho závažné ortopedické a neurologické obtíže.

Vedle toho žalobce namítl, že z posudkových závěrů není patrná žádná návaznost na jednotlivé podklady, takže žalovaný nevysvětluje, o jaký konkrétní podklad ten který závěr týkající se zvládání jednotlivých životních potřeb opírá. Naopak posudkové závěry žalobce považuje za zcela rozporné s odbornými lékařskými nálezy, které v rámci jednání předložil. Dle žalobce žalovaný nevycházel z aktuální lékařské dokumentace prokazující žalobcův špatný zdravotní stav, když závěry žalobou napadeného rozhodnutí a závěry odborných lékařských podkladů jsou v příkrém rozporu. Posudková komise ani žalovaný tyto rozpory spolehlivě nevysvětluje ani neodstraňuje. Závěrem žalobce vyjádřil přesvědčení, že z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc či dohled minimálně při 9 úkonech základních životních potřeb, a proto by mu měl být ve smyslu ust. § 9 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), stanoven IV. stupeň závislosti.

Žalovaný k soudní výzvě předložil příslušný správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl. V písemném vyjádření k žalobě podrobně zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a k žalobním námitkám uvedl, že v rámci odvolacího řízení byl vyžádán posudek k posouzení žalobcova stupně závislosti, ze kterého vyplynulo, že v případě žalobce jde o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve III. stupni – těžká závislost ve vztahu k zákonu o sociálních službách. Posudková komise na

základě žalobcových námitek uznala, že žalobce nezvládá základní životní potřebu v podobě péče o zdraví, ovšem naopak neshledala medicínský důvod k nezvládnutí základní životní potřeby v podobě komunikace, což ve svém posudku zdůvodnila. I přes toto odlišné hodnocení zvládání základních životních potřeb žalobcem tak nedošlo ke změně stupně závislosti, neboť žalobce nezvládá 8 základních životních potřeb. Dále žalovaný uvedl, že žalobce v reakci na posudek zaslal písemné vyjádření, v němž zdůvodnil, proč nezvládá péči o zdraví, ovšem vzhledem k tomu, že tato základní životní potřeba byla uznána jako nezvládnutá, nežádal žalovaný o doplňující posouzení a dospěl k závěru, že může ve věci rozhodnout na základě dostatečných podkladů a odvolání zamítnout.

Vzhledem k tomu, že posudková komise zasedala v odborném složení, kdy byl při posuzování přítomen odborník z oboru interního lékařství, považoval žalovaný vypracovaný posudek za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možné rozhodnout. Přezkum posouzení stupně žalobcovy závislosti byl vypracován na základě objektivních podkladů, a to na základě zdravotní odborné dokumentace, na základě výsledků sociálního šetření, funkčních důsledků zdravotního postižení a také vlastního vyšetření žalobce při jednání posudkové komise. Rozpory nebyly shledány ani v provedení sociálního šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném prostředí a nedochází při něm k posuzování zdravotního stavu. Dle žalovaného posudková komise se vyjádřila komplexně ke zdravotnímu stavu žalobce i k jednotlivým základním životním potřebám včetně komunikace, což je i součástí odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem vyjádřil souhlas a žalovaný nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, a proto se má za to, že souhlas udělil, když byl o uvedeném následku ve výzvě soudu výslovně poučen.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) a d) a odst. 2 věty druhé a třetí a ustanovení § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ustanovení § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému stanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba z hlediska uplatněných žalobních námitek není důvodná.

Při učinění tohoto závěru soud vycházel ze skutečností prokazatelně vyplývajících ze správního spisu, a to, že na základě žalobcova návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči na vyšší stupeň ze stávajícího III. stupně - těžká závislost ve smyslu ust. § 8 odst. 2 písm. c) zákona o sociálních službách, který prvoinstanční správní orgán obdržel dne 10. 12. 2012, prvoinstanční správní orgán provedl dne 19. 12. 2012 v místě bydliště žalobce sociální šetření a následně požádal příslušnou Okresní správu sociálního zabezpečení Chomutov o posouzení stupně závislosti. Dne 8. 2. 2013 byl zdravotní stav žalobce posouzen Okresní správou sociálního zabezpečení Chomutov, přičemž z tohoto posudku, č.j. LPS/2013/47-CV_CSSZ, vyplynulo, že žalobce nezvládá nebo zvládá s pomocí či

dohledem celkem 8 základních životních potřeb, a to: mobilitu, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity, péči o domácnost, takže se jedná o osobu starší 18 let věku, která se dle ust. § 8 odst. 2 písm. c) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve III. stupni – těžká závislost. Na základě tohoto výsledku posudkového zkoumání pak bylo vydáno dne 12. 3. 2013 prvoinstanční rozhodnutí, jímž byla žalobcová žádost zamítnuta. Vůči tomuto rozhodnutí žalobce podal včasné odvolání, v němž namítal, že nezvládá samostatně i základní životní potřebu v podobě péče o zdraví.

V rámci odvolacího řízení ovšem žalovaný dospěl ke shodnému závěru jako prvoinstanční správní orgán, a tedy že žalobce je osobou starší 18 let věku, která se dle ust. § 8 odst. 2 písm. c) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve III. stupni – těžká závislost, neboť nezvládá nebo zvládá s pomocí či dohledem celkem 8 základních životních potřeb, a to pokud se jedná o: mobilitu, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Z právě uvedeného je zřejmé, že komise oproti posudkovému závěru Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov ze dne 8. 2. 2013 dospěla k dílčímu odlišnému závěru nemajícimu vliv na závěr ohledně žalobcovy závislosti III. stupně – těžká závislost v tom směru, že žalobce zvládá komunikaci, zatímco nezvládá péči o zdraví. Z obsahu správního spisu v tomto směru soud zjistil, že při učinění tohoto závěru původní žalovaný nevycházel jen ze stavu dokazování, jak bylo provedeno v řízení před prvoinstančním správním orgánem, a tedy z výsledků sociálního šetření ze dne 19. 12. 2012 a posudkovou lékařkou zpracovaného posudku ze dne 8. 2. 2013, č. j. LPS/2013/47-CV_CSSZ. Žalovaný totiž pro účely odvolacího řízení ve věci příspěvku na péči naprosto legitimně v intencích ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách nechal opětovně posoudit žalobcův zdravotní stav ještě příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“). Z obsahu správního spisu přitom vyplývá, že tato komise náležitě hodnotila žalobcův zdravotní stav, a to k datu vydání prvoinstančního rozhodnutí ze dne 12. 3. 2013, jelikož žalovaným oprávněně nebylo požádáno o aktuální posouzení, neboť žalobce v průběhu odvolacího řízení nikterak nenamítl změnu svého zdravotního stavu, která měla nastat po vydání napadeného rozhodnutí, přičemž soud je toho názoru, že v případě žalobce nešlo ani o situaci, ve kterém by významná změna zdravotního stavu žalobce vyplynula z vlastního zjištění posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Žalobcův zdravotní stav ve věci příspěvku na péči komise posoudila dne 25. 6. 2013 za osobní účasti žalobce, jak vyplývá z posudku vypracovaného komisí téhož dne, tj. 25. 6. 2013. Z tohoto posudku je dále zřejmé, že komise při posudkovém zkoumání vycházela z posudkového spisu Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov, dále spisu odvolacího orgánu – Referátu odvolání a správní agendy Ústeckého kraje, dále sociálního šetření provedeného v místě bydliště žalobce dne 19. 12. 2012, zdravotní dokumentace žalobcovy praktické ošetrující lékařky MUDr. K. a také výsledků vlastního vyšetření žalobce, neboť žalobce byl při jednání komise vyšetřen odbornou lékařkou internistkou-revmatoložkou.

K posudku ze dne 25. 6. 2013 soud podotýká, že jej ve shodě se žalovaným vyhodnotil jako stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možné rozhodnout, přičemž plně koresponduje s výsledky provedeného sociálního šetření u žalobce dne 19. 12. 2012 a v zásadě až na základní životní potřeby v podobě péče o zdraví a komunikaci, i s posudkem posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov ze dne 8. 2. 2013, jak soud rozvede ještě níže. Posudková komise zasedala v odborném složení, kdy byla při posuzování přítomna odborná lékařka, která žalobce osobně vyšetřila. Přezkum posouzení stupně žalobcovy závislosti byl vypracován na základě objektivních podkladů, a to na základě

zdravotní odborné dokumentace, na základě výsledků sociálního šetření, funkčních důsledků zdravotního postižení a také vlastního vyšetření žalobce při jednání posudkové komise.

Na tomto místě soud podotýká, že z právě uvedeného je zřejmé, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí vyslovil, že žalobce nezvládá základní životní potřebu v podobě péče o domácnost, což ostatně výslovně připustil i samotný žalobce v předmětném soudním řízení. Za tohoto stavu ztrácí pak žalobcovy námitky ohledně zvládání resp. nezvládání péče o zdraví na významu, když v daném řízení prokazatelně vyšlo najevo, že žalovaný rozhodl o tom, že žalobce základní životní potřebu v podobě péče o zdraví nezvládá.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil se žalovaným, že v případě žalobce není objektivní důvod k nezvládnutí základní životní potřebu v podobě komunikace, a to i přes žalobcův značně špatný zdravotní stav, jak dovodila a náležitě zdůvodnila komise v již výše citovaném posudku ze dne 25. 6. 2013. Žalovaný ani soud nezpochybňují fakt, že žalobce mj. trpí i těžkými deformitami rukou, ovšem žalobce je schopen podpisu a jinak vedle normální slovní komunikace i komunikuje písemně pomocí dotykového počítače, jak bylo zjištěno při sociálním šetření, které bylo provedeno v místě bydliště žalobce dne 19. 12. 2012. Oproti žalobci je soud toho názoru, že dotykový počítač žalobcem užívaný k písemné komunikaci je nutno považovat za běžně dostupný facilitátor, jak má na mysli ust. § 1 odst. 4 vyhláška č. 505/2006 Sb., která žalobci umožňuje zvládat písemnou komunikaci v přijatelném standardu, přičemž s ostatními složkami komunikace (ústní i non verbální) nemá žalobce i přes své zdravotní postižení žádné obtíže. U základní životní potřeby v podobě komunikace tak v případě žalobce není dána příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností žalobce z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tuto životní potřebu v přijatelném standardu alespoň za použití vhodných pomůcek – v daném případě dotykového počítače.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti je zřejmé, že žalovaný se nijak neodchýlil od výsledků dokazování, které bylo učiněno v rámci odvolacího řízení žalovaným prostřednictvím posudku komise ze dne 25. 6. 2013, jemuž korespondují výsledky sociálního šetření u žalobce dne 19. 12. 2012. Pokud se jedná o dílčí odlišné vyhodnocení zvládání popř. nezvládání úkonů základní životní potřeby v podobě péče o zdraví a komunikaci, které bylo učiněno komisí v posudku ze dne 25. 6. 2013 oproti posudkové lékařce Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov, tak pro vyhodnocení předmětné žaloby z hlediska žalobcových námitek ohledně porušení ust. § 2 odst. 3 a ust. § 68 odst. 3 správního řádu, je podstatné to, že komise i žalovaný řádně a úplně zdůvodnili (komise v posudku ze dne 25. 6. 2013; žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí ze dne 2. 8. 2013), proč je činěno odlišné dílčí hodnocení těchto dvou základních životních potřeb. Námitky žalobce v tomto směru proto soud vyhodnotil jako zcela neopodstatněnými, přičemž již výše nastínil, že se s tímto jejich odlišným hodnocením, a to pokud se jedná o komunikaci, ztotožnil, jelikož jejich závěr plně odpovídá stávající právní úpravě obsažené ve vyhlášce č. 505/2006 Sb.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti byl soud nucen dospět k závěru, že žaloba není důvodná, neboť neshledal, že by závěry žalovaného neměly oporu v provedeném dokazování, jak namítal žalobce popř., že by došlo k porušení ust. § 2 odst. 3 a ust. § 68 odst. 3 správního řádu, nebo že by bylo rozhodnuto v rozporu s vyhláškou č. 505/2006 Sb., či zákonem o sociální péči. Proto soud žalobu ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Pro úplnost soud směrem k žalobci poznamenává, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měl v době rozhodování žalovaného, tj. ke dni 2. 8. 2013. Zhoršení stávajících zdravotních obtíží, ke kterým by mělo dojít po tomto datu popř. vznik nových zdravotních obtíží, nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobce tak má možnost poukazovat na své případně se zhoršující zdravotní obtíže, které nastaly po 2. 8. 2013 a které by měl mít řádně zdokumentované lékařskými zprávami, v případném novém správním řízení. Důvodem pro vyhovění návrhu na zvýšení příspěvku na péči pro určitý stupeň závislosti na pomoci jiné osoby ovšem nemůže být jen subjektivní pocit dotyčného žadatele o jeho špatném zdravotním stavu. Vyhovění tomuto návrhu musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným jak sociálním šetřením v domácnosti žadatele, tak i závěry příslušných posudkových lékařů okresních správ sociálního zabezpečení a případně i posudkovými komisemi Ministerstva práce a sociálních věcí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 31. března 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová